संस्कृत

अं.नं. २२६

स्तोत्र

सावित्रीस्तोत्र

६१८ / स्तो. २३५

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

९)

॥श्रीभारतमाचिमस्तोत्रमंत्र॥

॥श्रीरामचंद्रप्रसन्न॥ ॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(२)

श्रीगणेशायनमः ॥ व्यासउवाच ॥ द्वारवत्यांस्थितंकृष्णंवितव

मासवैधुरः । पांडवानांहितार्थायित्रीभ्दंकृष्णेनगम्यतां ॥

१ श्रीकृष्णोरथवेगेनगत्वावैहस्तनापुरं ॥ विदुरोदृष्ट

वान्कृष्णंस्वागतंवैमहाभागः ॥ २ ॥ भवद्दर्शनमात्रे

णाकृतकृत्योस्मिसर्वथा ॥ अद्यमेसफलंजन्मसुभोत्रे

ताम्ब्यमेदिशाः ॥ ३ ॥ अद्यमेपितरस्तुष्टागोविंद

१ गृहमागतं ॥ ४ ॥ अद्याद्भुमीविनवमीवचतुर्दशीव १

(2A)

अघायनंचविषुवंचदिनत्रयंच॥ अद्येचपिंडंपितृ
यज्ञमखस्यकालोदामोदरेणास्महस्रायहमागते
न॥५॥ श्रीभगवानुवाच॥ साधुसाधुमहाप्राज्ञस
र्वशास्त्रविशारद॥ [illegible]र्थं वरंत्र हिदास्यामिकुरु
नंदन॥६॥ विदुरउवाच॥ आसनंबंधुसंकीर्णंविप्र
संकीर्णमंदिरे॥ शयनंसुतसंकीर्णंदास्यामिकुरु
नंदन॥७॥ व्यासउवाच॥ दुर्लभाविप्रगोष्ठीच

(3) गंगास्नानं च दुर्लभं ॥ दुर्लभं विष्णुपादं च दुर्लभा भार
तीकथा ॥ ८ ॥ श्रीकृष्णवचनं श्रुत्वा राजा राज्ञः सुयो
धना ॥ विदुरस्य गृहं गत्वा इदं वचनमब्रवीत् ॥ ९ ॥ दुर्यो
धन उवाच ॥ भीष्मो द्रोणो परित्यज्य मां यैव मधुसूदन
२ ॥ किमर्थं पुंडरीकाक्षं कृतं वृषलिभोजनं ॥ १० ॥ श्री २
भगवानुवाच ॥ भोजनं पृछसे राजन्न आदरं किं न
पृछसि ॥ भोजनं गतजीर्णं वि आदरस्त्व जरामरं ॥ ११ ॥

A joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3A)

प्रीतिभोज्यानिचान्नानिआपद्भोज्यानिवापरे।।नते
प्रीतिश्चराजेंद्रनचैवापद्गतावयं।।१२।।द्विषदन्नंनभो
क्तव्यंद्विषंतंनैवभोजयेत्।।पांडवान्द्विषसेराजन्
ममप्राणाहिपांडवाः।।१३।।नभ्रष्टाभगवद्भक्ता
विप्राभागवतास्मृताः।।सर्ववर्णेषुतेश्रेष्ठायेच
भक्ताजनार्दने।।१४।।ममप्रार्थ्यंकृष्णश्रेष्ठद्रांति
मिक्षेस्सुयोधने।।राज्यंतेषांसमर्दत्वायच्चयंपवा

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

त्वंस्रातं ।।१५।। इंद्रप्रस्तं यमप्रस्तं जयंतं वारुणावतं
।। देहि मे चतुरो ग्रामान् पंचमं हस्तिनापुरं ।।१६।। दुर्यो
धन उवाच ।। इंद्रप्रस्तं गुरोर्दत्तं यमप्रस्तं कृपस्य च ।।
वारुणावतं भीष्मस्य जयंतं स्यंदनं दमे ।।१७।। नाग्रा
२ साकिंयमस्माकं पंचग्रामाप्यनुक्रमात् ।। पूर्वं विवे २
क्षितग्रामान्भण धर्मदेवकीसुत ।।१८।। सूच्यग्रेण
सुतीक्ष्णेन यया विद्ध्यति मेदिनी ।। तामहं न प्रदा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

(५A) स्यामिविनायुद्धेनकेशव॥१९॥यदायदापश्यसि
वानरध्वजसंधनुर्धरंपांडवमध्यगरिणे॥गदाग्रहस्तं
पुत्रनिर्णवृकोदरंतदातदादास्यासिसर्वमेदिनी॥२०॥
दुर्योधनउवाच॥हिरण्यपर्वपर्पापरिघ्नपगात्रंमे
चोन्मत्तमत्तगजेंद्रतुल्यं॥आदित्यपुत्रंबहुशा
त्रुनाशनंपश्यपंतुकंणंरिथमारूढहर्त॥२१॥श्रीभ
गवानुवाच॥नरेन्द्रलुष्कंतुरगेष्यषाडशीगजेन्द्रातं

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5) पश्चात्तं रथेन च॥ कर्ह्यर्जुनो मुक्त्वा तु बाणान्वर्षं स्वाती गतः
शुक्रदृष्ट्वा च वृष्टिं॥२२॥ एकयादशयावैव च्छ्रात तथा वस
हस्रधा॥ रूपापार्थश्च [illegible] ष्टिर्दर्तन वृष्टिय थोचित॥
२३॥ दुर्योधन उवाच॥ अष्टौ रथसहस्राण्यपि न वर्द्धति ४
४ त्रातानि च॥ राजपुत्रसहस्राण्यपि हत्वा भीष्मो निव
र्तते॥२४॥ श्रीभगवानुवाच॥ एकाकी पादचारी च य
दि नायासि कौरव॥ धर्मज्ञास्त्वं न वक्ता सामन्याय।

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A) कृतवर्म्मजयद्रथः ॥ ६९ ॥ भूरिश्रवास्तु बाल्हीको भगदत्ति
स्तथैव च ॥ उलूकसोमदत्तिश्च शाल्वो बिंदुश्च पा ॥ थिविंः ॥ ७० ॥
द्रोणो द्रोणी कृपः शल्यो वृषसेनो हठायुधः ॥ वि
कर्तनो विकर्णश्च कलिंगश्च तथैव च ॥ ७१ ॥ दुःशास
नो विचित्रस्य राजा दुर्योधनस्तथा ॥ एते द्वा ॥ वृंदा
ति श्रोक्ता भारथे षु महारथाः ॥ ७२ ॥ आदि पर्व सभा
पर्व पर्व मारण्यकं तथा ॥ विराट पर्व विज्ञेयं चतुर्थं

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(6) ॥३७॥

तदनंतरं ॥ उद्योगं पंचमं पर्वं भीष्मपर्वमतः परं ॥ सप्त
मं द्रोणपर्वं तु कर्णपर्वं तथाष्टमं ॥ ३८ ॥ नवमं शल्य
पर्वं तु मदापर्वमतः परं ॥ एकादशं ततः प्रोक्तं गर्भपा ६
तनमेव च ॥ ३९ ॥ त्रयोदश स्त्रीपर्वं प्रदानमुदक
६ स्य च ॥ शांति पर्वमतः प्रोक्तो माश्वमेधीकमेव च
॥ ४० ॥ स्वर्गारोहणपर्वं तु हरिवंशास्तथैव च ॥ इत्य
ष्टादशपर्वाणि संख्या प्रोक्तमुदाहृतः ॥ ४१ ॥ हेमं

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

6A

मद्यपाइनः ॥२५॥ द्वाविमौ पुरुषौ मूर्खौ द्वियेधिन दत्त्वा
ननो ॥ गोग्रहे वनभंगे च दृष्ट्वा युद्धेषु नः पुनः ॥२६॥ धृ
तराष्ट्रउवाच ॥ अहिंसनं यस्य दृष्टं युद्धे तेषां महात्म
नः ॥ पांडवानां कुरूणां च [illegible] त्र वृत्ते महाक्षय ॥२७॥ के
तत्र प्रमुखे योद्धा केषां [illegible] महारथा ॥ महाबळाश्च
के तत्र कथं ते विनिपातिताः ॥२८॥ भीष्मो द्रोणो क
र्णं भग्नो कर्णश्चाल्यो कथं हतौ ॥ पुत्रस्तु मम मंदात्मा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(७) नस्टणोतिस्यदुर्मति ॥ २९ ॥ संजयउवाच ॥ शृणुराजयथा
वृत्तंयथावदतिमानद ॥ अर्जुनसात्यकीचैवधृष्टद्युम्नो
घटोत्कचः ॥ ३० ॥ द्रौपदेयाभिमन्युश्चवायुपुत्रास्तथै
८ वच ॥ नकुलःसहदेवश्चधर्मराजोयुधिष्ठिरः ॥ ३१ ॥ ८
वैराटउत्तरश्चैवद्रुपदश्चमहारथः ॥ पांडवानांबळे
योद्धाःसर्वेविष्णुपराक्रमः ॥ ३२ ॥ कौरवाणांबळे
योद्धाःसर्वेसंकर्षणप्रभा ॥ शकुनिःसौबळोभीष्म

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

(7A) ते प्रथमे मासि शुक्लपक्षे त्रयोदश्यां ॥ अवर्त्तं भारतीयु
द्धं नक्षत्रे यमदेवते ॥ ४२ ॥ फाल्गुन्या निहतो भीष्म
कृष्णपक्षे च सप्तमी ॥ अष्टम्यां चैव सौभद्रो नवम्यां
वजपञ्जयः ॥ ४३ ॥ दशम्यां भगदत्तस्तु महायुद्धे नि
पातिताः ॥ एकादस्यां म[illegible]धर्मि रात्रे हतो वीरो घटोत्क
चः ॥ ४४ ॥ ततः प्रभातसमये वीराद्द्रुपदो हतौ ॥
द्वादश्यां चैव मध्यान्हे द्रोणाचार्यो रणे हतः ॥ ४५ ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8) त्रयोदश्यां तु पूर्वाह्णि दृष्टसेनो हतो युधिः ॥ तस्मिन्नेव
महायुद्धे वर्तमाने चतुर्दशी ॥ ४६ ॥ हतो वैकर्तनिः कर्णो
आदित्यस्यावलंबने ॥ निशा ऽलयं हतयोधवीर्यं
शत्रूणां तदर्धं धृतराष्ट्रसैन्यं ॥ न शोभते सूर्यसुतेन
हीनं नगं गतं ग्रहाणामिव चंद्रहीनं ॥ ४७ ॥ मुखं कमळ
पत्राक्ष यथा श्रवणपाववर्जितं ॥ तथा तु कौरवं सैन्यं
कर्णहीनं न शोभते ॥ ४८ ॥ शकुनिर्लोकराज्यस्तु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8A)

सहदेवे निपातितः॥ अमायया तु हतः शल्यो माद्रिना
थो महाबळः॥४९॥ अनायासामर्थ्यभागे तु राज्ञा दु
र्योधिनस्तथा॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥५०॥ कथं दुर्योधिनो
राजा भीमसेनेन निपातितः॥ गदया बाधने सत्त्वे
भीमसेनोप्यमर्षितः॥५१॥ संजय उवाच॥ नभ
वता दृष्टा युद्धं क्षत्रियाणां यशस्विनां॥ अन्यथा
भाषितं युद्धं छुप्तनाकृतमन्यथा॥५२॥ अष्टोरथ्यसा

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai, joint project of the

स्त्रापिनवर्द्धंतिशातानिव ॥ राजपुत्रस्सहस्त्रापिहला (9)
भीष्मो निवर्तते ॥५३॥ धृष्टद्युम्नः शिखंडीचद्रौपद्यो
पंचपांचात्मजा ॥ एवमष्टादशौहंति अक्षौहिण्याः दिने
८ दिने ॥५४॥ दिनानि दश भीष्मेण पांचालाद्रोणेन पंचच ॥ ८
दिनद्वयं तु कर्णेन शल्येनार्द्धदिनं तथा ॥५५॥ गदा
युद्धं दिनार्द्धं तु एतत्कालमनुच्यते ॥ धर्मक्षेत्रेपयक्षेत्रे
कुरुक्षेत्रेमहात्मनः ॥५६॥ पार्थानारोहयत्स्वर्गेरा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(9A)

अपुत्रान्यद्रास्विनः॥ रणयज्ञेन यज्ञेन दीक्षितायं युधि
ष्ठिरः॥५७॥ वेदिं कृत्वा कुरुक्षेत्रं यूपं कृत्वा जनार्दनं॥
पांचालीमरणिं कृत्वा स्रुवं कृत्वा वृकोदरं॥५८॥ दु
र्योधनं पशुं कृत्वा कर्णं कृत्वा महाहविः॥ होतार
मर्जुनं कृत्वा यजमानो युधिष्ठिरः॥५९॥ गांडिवेन
स्त्रुवेणैव बहुमानेषु राजसु॥ अयाज्ञिकमिदं द्रव्यं मह
नीको विवर्जितिः॥६०॥ इमां भारत सावित्रीं प्रातरुत्थाय यः प

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

ठत ।। दिवा वा यदि वा रात्रौ समे च विषमेषु च ।। ६७ ।। न भयं विंद
10) ते किंचित्कार्यसिद्धिं च गच्छति ।। अहोरात्रे कृतं पापं स्मर
णान्न विनश्यति ।। ६८ ।। सूर्यस्य कृतं पापं पठनाद्वि
श्यन्न नश्यति ।। यत्फलं गोसहस्रस्य स्तुव पाठे
कृतस्य च ।। भवेदनस्य पात्रे बुध्या मस्य वचनं
यथा ।। इति श्री महाभारते भारत सावित्री
स्तोत्रं संपूर्णं ।। १ ।। छ

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com